

Заява Савецкага ўрада

У ІМЯ ЖЫЦЦЯ Адкрыццё VIII Міжнароднага праціракавага кангрэса

Шмат гадоў Савецкі Саюз дабіваецца спынення на вечныя часы выпрабаванняў ядзернай зброі. Але ЗША разам са сваімі саюзнікамі па НАТО зрываюць дасягненне пагаднення па гэтым пытанню. Гэта яшчэ раз раскрылася перад вачыма ўсяго свету, калі ЗША і Англія ў Камітэце 18-ці па разабраенню фактычна адмовіліся пакласці ў аснову перагавораў, як гэта зрабіў Савецкі Саюз, прапанову Індыі, Аб'яднанай Арабскай Рэспублікі, Бразіліі і іншых нейтралісцкіх дзяржаў — удзельніц гэтага камітэта, якая прадугледжвае кантроль за пагадненнем аб спыненні ядзерных выпрабаванняў з дапамогай нацыянальных сродкаў выяўлення ядзерных выбухаў. Заходнія дзяржавы дамагаюцца аднаго: размяшчэння на тэрыторыі Савецкага Саюза сеткі міжнародных кантрольных пастоў і правядзення інспекцый, непатрэбных для праверкі выканання пагаднення, але вельмі пажаданых для разведкі і ваенных штабаў НАТО, якія распрацоўваюць планы агрэсіўнай вайны супраць міралолюбівых дзяржаў.

На працягу апошніх месяцаў у Ціхім акіяне і ў Паўночнай Амерыцы — у штаце Невада — няспынна адбываюцца адзін за адным выбухі ядзернай зброі, якія ажыццяўляюцца Злучанымі Штатамі Амерыкі. Гэта серыя выпрабаванняў ядзернай зброі далёка выходзіць за межы ўсіх папярэдніх: нядаўна ЗША ўзарвалі, нягледзячы на шырокую хвалю пратэстаў, у тым ліку вучоных, ядзерную канструкцыю вялікай магутнасці на вышыні некалькіх соцень кіламетраў, пашырыўшы ненавісную народам гонку ўзбраенняў на касмічную прастору.

Урад ЗША яшчэ да таго, як ён распачаў правядзенне цяпершняй серыі ядзерных выпрабаванняў, добра ведаў, што калі будуць рвацца амерыканскія ядзерныя бомбы, то Савецкі Саюз будзе пастаўлены перад неабходнасцю правесці выпрабаванні сваёй ядзернай зброі. Аб гэтым прама папярэджаў Старшыня Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчоў прэзідэнта ЗША Дж. Кенедзі ў пасланні ад 3 сакавіка 1962 г. Значыць, урад ЗША добра разумеў тое, на што ён ідзе. У яго, і толькі ў яго руках знаходзілася вырашэнне пытання аб тым, будучы выпрабаванні, да якіх быў вымушаны звярнуцца Савецкі Саюз увосень 1961 г., апошнімі ці па нашай планеце пракоціцца новая хваля выпрабавальных ядзерных выбухаў. І ўрад ЗША зрабіў выбар. Выбухі амерыканскіх ядзерных бомб над астравамі Раждзяства і Джонстан парадзілі сваё рэха — зрабілі немінучымі савецкія ядзерныя выбухі ў адказ.

Урад ЗША не ўтойвае, што ён правёў новую серыю выпрабаван-

няў ядзернай зброі, і асабліва выпрабаванняў у касмічнай прасторы, для таго, каб паспрабаваць дабіцца ваеннай перавагі над Савецкім Саюзам. Савецкі ўрад не апраўдаў бы давер'я савецкага народа, не праявіў бы клопатаў аб будучыні Савецкай дзяржавы, калі б ён не зрабіў належных вывадаў. Не, Савецкі Саюз не зробіць такой прыемнасці тым, хто выношвае агрэсіўныя задумы супраць нашай краіны, хто пагражае нам і нашым саюзнікам прэвентыўнай вайной.

Савецкія людзі не забылі і ніколі не забудуць вераломнага нападку гітлераўскай Германіі на нашу Радзіму. Па вопыту 1941 года яны ведаюць, як жыццёва важна, каб абарона краіны знаходзілася на ўзроўні найноўшых дасягненняў навукі і ваеннай тэхнікі, каб быць гатовымі ў любы момант сустрэць агрэсара ў поўным узбраенні.

Савецкі ўрад у адказ на серыю выпрабаванняў амерыканскай ядзернай зброі аддаў распараджэнне аб правядзенні выпрабаванняў найноўшых узораў савецкай ядзернай зброі. Гэта вымушаны крок з боку Савецкага Саюза. Пры ажыццяўленні гэтых выпрабаванняў будуць прыняты ўсе неабходныя меры для таго, каб выпаданне радыёактыўных ападкаў было мінімальным. У Савецкім Саюзе дасягнуты ў гэтых адносінах немалыя вынікі. Шырока прызнаецца, што савецкія выпрабаванні ўвосень мінулага года не суправаджаліся якім-небудзь істотным павышэннем радыёактыўнасці ў атмасферы, на паверхні зямлі ці ў акіяне.

Кожны, хто даражыць пачуццём справядлівасці, кожны непрадзута чалавек не можа не згадзіцца з тым, што калі ЗША першымі пачалі выпрабаванні ядзернай зброі і правялі іх разам са сваімі саюзнікамі куды больш, чым Савецкі Саюз, то другому боку — Савецкаму Саюзу, які заўсёды праводзіў свае ядзерныя выпрабаванні толькі ў якасці меры ў адказ, — належыць права закончыць ядзерныя выпрабаванні ў свеце апошнім.

Савецкі ўрад заклікае ўрады ЗША і іншых заходніх дзяржаў прыслухацца да патрабаванняў народаў і знішчыць штучныя перашкоды да дасягнення пагаднення аб спыненні выпрабаванняў ядзернай зброі, якое грунтавалася б на даных навукі, дэзвеляючых ажыццяўляць кантроль за няўхільным выкананнем такога пагаднення пры дапамозе нацыянальных сродкаў выяўлення.

Савецкі ўрад далучаецца да закліку, з якім Сусветны кангрэс за ўсеагульнае разабраенне і мір звярнуўся да народаў усіх краін, — умацоўваць мір, змагацца за разабраенне, за пазбаўленне ча-

лавецтва ад пагрозы ядзернага знішчэння. У гэтым закліку ўва-соблена воля народаў, а гэта воля — вышэйшы закон гісторыі. Барацьба за спыненне ядзерных выпрабаванняў, за разабраенне, за мір працягваецца і яна павінна ўвянчацца перамогай справы міру.

Высакародна я мэта прывяла ў Маскву медыкаў усіх кантынентаў — прадстаўнікоў самай гуманнай прафесіі ў свеце. Гэта мэта — шчасце і здароўе чалавека, збаўленне яго ад адной з самых цяжкіх хвароб — ракавых захворванняў.

На VIII Міжнародны праціракавы кангрэс прыбылі дэлегаты з 70 краін. Пяць тысяч удзельнікаў кангрэса запоўнілі 22 ліпеня залу Крамлёўскага палаца з'ездаў.

Слаўся, Айчына ты наша свабодная!

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЧЫНІКАМІ

№ 59 (643)

Ліпень 1962 г.

Год выдання 8-ы

Створана Беларускае аддзяленне Таварыства «СССР — Канада»

У будынку Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі 24 ліпеня сабраліся грамадскія дзеячы, вучоныя, прадстаўнікі калектываў, прадпрыемстваў, калгасаў, навучальных і іншых устаноў рэспублікі. Тут адбылася ўстаноўчая канферэнцыя па стварэнні Беларускага аддзялення Таварыства «СССР — Канада».

Канферэнцыю кароткім уступным словам адкрыла намеснік старшыні прэзідыума Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі В. А. Чарняўская.

З дакладам аб стварэнні Беларускага аддзялення Таварыства «СССР — Канада» і яго задачах выступіў галоўны рэдактар газеты «Літаратура і мастацтва» Н. Е. Пашкевіч.

Затым з правамі выступілі старшыня заўкома Беларускага аўтамабільнага завода А. І. Дузлеў, намеснік міністра вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесійнай адукацыі БССР Н. І. Красоўскі, пенсіянер А. І. Шарыскі, паэтэса Е. Я. Лось і рэдактар газеты «Голас Радзімы» Л. Я. Прокша.

На канферэнцыі прынята рашэнне стварыць Беларускае аддзяленне Таварыства «СССР — Канада». Выбраны праўленне таварыства ў саставе 27 чалавек.

На арганізацыйным пасяджэнні старшыней праўлення Беларускага таварыства «СССР — Канада» выбраны галоўны рэдактар газеты «Літаратура і мастацтва» Н. Е. Пашкевіч.

VIII міжнароднаму праціракаваму кангрэсу

Ад імя ўрада Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік вітаю ўдзельнікаў VIII Міжнароднага праціракавага кангрэса.

VIII Міжнародны праціракавы кангрэс, на якім прадстаўлены вучоныя большасці краін свету, заклікан абмеркаваць адну з найбольш важных і, бадай, цяжкіх праблем сучаснай медыцыны.

У вырашэнні яе асабліва важныя сумесныя намаганні і міжнароднае творчае супрацоўніцтва вучоных і не толькі медыкаў, але і шырокага кола прадстаўнікоў іншых галін навукі. Савецкі ўрад удзяляе многа ўвагі развіццю навуковых даследаванняў у СССР па праблеме рака і практычнаму выкарыстанню ўсіх дасягненняў навукі ў галіне папярэджання і лячэння гэтай цяжкай чалавечай хваробы.

Надаючы асаблівае значэнне міжнароднаму супрацоўніцтву, Савецкі ўрад быў ініцыятарам устанавлення міжнародных прэмій ад імя Арганізацыі Аб'яднаных Нацый за найбольш буйныя навукова-даследчыя работы ў галіне барацьбы супраць рака. Вышэйшай узнагародай любога вучонага або групы вучоных, якія даб'юцца выдатных вынікаў у вырашэнні праблемы рака, з'яўляецца вялікая ўдзячнасць і падзяка ўсяго чалавецтва.

Адной з рашаючых умоў поспехаў у гэтай высокагуманнай і высакароднай справе ў імя і на шчасце чалавека з'яўляецца мірная стваральная праца вучоных, выкарыстанне вялікіх адкрыццяў навукі і тэхнікі, велізарных матэрыяльных рэсурсаў у мірных мэтах.

Я не сумняваюся, што вучоныя-медыкі — удзельнікі VIII Міжнароднага праціракавага кангрэса, як прадстаўнікі самай гуманнай прафесіі, не будуць стаяць у баку ад прагрэсіўнага гістарычнага руху народаў у барацьбе за мір, яркім выразнікам спадзяванняў якіх быў Сусветны кангрэс за ўсеагульнае разабраенне і мір, што нядаўна адбыўся ў Маскве.

Людзі навукі, як ніхто іншы, уяўляюць сабе, якія непераўныя бедствы можа прынесці чалавецтву новая сусветная вайна і ўжыванне сучаснага разбуральнага сродку — ядзернай зброі.

Савецкі ўрад і ўвесь савецкі народ робяць і будуць рабіць усё магчымае для ўмацавання міру і развіцця ўсеабовага супрацоўніцтва паміж народамі, у тым ліку і міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне медыцыны.

Я спадзяюся, што VIII Міжнародны праціракавы кангрэс, гэты буйнейшы навуковы форум свету, з'явіцца адным з важных этапаў у аб'яднанні творчых намаганняў вучоных, накіраваных на стварэнне эфектыўных мер супраць ракавых захворванняў.

Ад усяго сэрца жадаю вам поспеху ў вашай высакароднай рабоце на карысць чалавецтва.

М. ХРУШЧОУ.

22 ліпеня 1962 года.

З кожным годам расшырае свае граніцы, добраўпарадкаўваецца і прыгажэе горад Бабруйск. За апошнія некалькі гадоў у горадзе ўзведзена многа жылых дамоў, выраслі цэлыя кварталы, з'явіліся новыя вуліцы. На здымку: плошча Перамогі ў Бабруйску.

ШЫР КАЛГАСНАЯ ДАБРОМ СЛАВІЦА

ЯСНЫЯ ДАЛЯГЛЯДЫ

З вялікім запалам працуюць беларускія калгаснікі.

Аж за небасхіл цягнуцца палі калгаса «Перамога». Ветрык злёгка пагойдае важкія каласы пшаніцы, з сухім шэстам раскачвае мяцёлкі прыгажуні-кукурузы. Жоўты колер даспяваючай збажыны змяняюць цёмна-зялёныя квадраты бульбы. А каля ціхіх рэк, на квяцістых дыванах лугоў, пасяца статкі. Тут можна пачуць жалейку.

Добра жывуць людзі сельгасарцелі «Перамога». А такіх калгасаў, такіх вёск у нас тысячы. Людзі пасля работы ідуць у клуб, глядзяць кіно, слухаюць лекцыі. Заўсёды гасцінна адчынены дзверы бібліятэкі.

Ці мог хто раней падумаць, што прасты чалавек, селянін, будзе засядаць у Вярхоўным Саўеце, вырашаць лёс сваёй дзяржавы! Калгасніца арцелі «Перамога» простая жанчына з вёскі Плэсы Люба Сакун з'яўляецца дэпутатам вышэйшага дзяржаўнага органа.

Наша краіна ўзброіла калгаснікаў магутнай тэхнікай. На палях арцелі працуюць трактары, камбайны. Дапамагае ў працы людзям электрычнасць. Усё больш заможным становіцца жыццё.

Радавым працаўнікам арцелі «Перамога» Бабруйскага раёна Магілёўскай вобласці мы і прысвячаем гэтую старонку.

Калі заканчваецца працоўны дзень і зямлю ахінае вячэрні змрок, у дамах калгаснікаў запальваюцца агні. У такіх гадзіны можна бачыць, як механізатары, даяркі, пастухі схіляюцца над сталамі і ўважліва чытаюць, робяць выпіскі.

У калгасе амаль усе вучацца. Толькі ў вячэрняй школе сельскай моладзі займаецца 80 калгаснікаў. Днём яны працуюць на палях і фермах, а вечарам садзяцца за падручнікі.

Маладая дзяўчына Раіса Самак — адна з лепшых даярак цэнтральнай фермы. Раіса авалодала электрадальняй апаратурай, пастаянна змагаецца за высокія надолі. У той жа час яна з'яўляецца вучанцай 9 класа вячэрняй школы.

Не адстаюць ад яе і сяброўкі

Люба Архіпенка, Люба Шурын, Марыя Шутава. Яны таксама працуюць і вучацца, рыхтуюцца стаць высокакваліфікаванымі спецыялістамі.

Цяпер у калісьці глухой вёсцы адкрыты дзве школы, працуе ўніверсітэт культуры. Многія хлебаробы заканчваюць дзесяцігодкі і едуць вучыцца ў горад. Такім аказваюць усебаковую падтрымку, назначаюць стыпендыі.

Характэрнай у гэтых адносінах з'яўляецца біяграфія Героя Сацыялістычнай Працы, дэпутата Вярхоўнага Савета БССР Любы Сакун. Працаваць на ферму яна прыйшла зусім маладой. Не хапала тады ні ведаў, ні ўмення. Уважлівыя адносінны з боку перадавых даярак, паездкі за вопытам на Усеаюзную сельгасгаспадарчую выстаўку ў Маскву і ў лепшыя калгасы сваёй вобласці дапама-

глі Любе стаць сапраўдным майстрам сваёй справы. У хуткім часе яна пачала надойваць ад кожнай каровы сваёй групы па 4,5 тысячы кілаграмаў малака ў год. Зараз яна з'яўляецца кіраўніком калгаснай школы перадавога вопыту даярак.

Для работнікаў жывёлагадоўчай фермы другой брыгады абсталеван душ, у трэцяй брыгадзе пабудаван стадыён. Уздоўж дарог і вуліц паявілася шмат зялёных насаджэнняў. Ідзе пераабсталеванне калгаснага клуба.

Многія юнакі і дзяўчаты, якія заканчваюць вучобу ў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах, застаюцца ў родным калгасе.

Мы робім ўсё для таго, каб ліквідаваць істотныя адрозненні паміж горадамі і вёскай.

С. ШЧЭРБА.

З ГОДУ У ГОД МАЦНЕЕ КАЛГАС

Не так даўно наш калгас нічым асаблівым не вызначаўся. Калі да параўнання ўзяць 1950 год, то можна бачыць, чаго мы дасягнулі за гэты час. Тады ў гаспадарцы налічвалася дзве аўтамашыны і адны конныя граблі. Цяпер усе асноўныя працэсы ў нас механізаваны. Адных трактараў гаспадарка мае 11. А ўборачныя машыны, бульдозер, аўтаназгрузчык... Усё гэта дало магчымасць значна павысіць прадукцыйнасць працы, павялічыць заробаткі калгаснікаў.

За 11 год колькасць буйнай рагатай жывёлы ў калгасе павялічылася больш чым у 18 разоў, свіней — у 10 разоў, птушкі — у 20 разоў.

Мы шмат чаго робім, каб павысіць культурны ўзровень працаўнікоў вёскі і іх матэрыяльны дабрабыт. З гэтай мэтай у нас прыняты трохгадовы план культурна-бытавога будаўніцтва. Многія пункты яго ўжо выкананы. Так, у калгасе наладжан рамонт абытку, пашыўка адзення, прыведзены ў парадак дарогі.

Я. ШАХОЎСКІ,
старшыня калгаса.

А было калісьці...

Мне 75 гадоў. Многа чаго давялося пабачыць на свеце за гэты час.

Як і многія ў маім узросце, я часта ўспамінаю сваю маладосць. Праходзіла яна ў змрочныя гады царызму, калі ў нашай вёсцы адзіным пісьменным чалавекам быў крамяк. За кошт селяніна нажываліся розныя спекулянты. Яго прыгнятлі памешчыкі, палы, кулакі. Кожны імкнуўся завалодаць самым галоўным — зямлёй. Не дзіўна, што ў той час з-за адной зааранай баразны суседзі і нават родзічы становіліся ворагамі на ўсё жыццё. Ды і як было не змагацца за сваю палоску, калі амаль у кожнага селяніна расло па некалькі сыноў і надзел немінуча драбіўся ўсё больш і больш. Хтосьці абавязкова павінен быў стаць беззямельным батраком.

У хатах разам з людзьмі жылі куры, парасяты. Усюды быў бруд. Ад хвароб кожны год паміралі дзеці.

Зусім іншая справа зараз. Калектыўная праца прынесла дастатак у кожны дом. Нашы калгаснікі слухаюць радыё, глядзяць тэлевізійныя перадачы, чытаюць газеты і часопісы. Ва ўсёй вёсцы не знойдзеш непісьменнага чалавекі.

А хіба не радасна за сучасную моладзь? Усе прыгожа апранаюцца. Юнакі і дзяўчаты вучацца ў школах, набываюць добрыя спецыяльнасці.

На калгасных палях гудуць трактары. Машыны дапамагаюць хлебаробам араць, сеяць, убараць ураджай. Хіба ж можа спаборнічаць з такой тэхнікай аднаасобніцкая саха?

У вёсцы Плэсы, дзе размешчана цэнтральная сядзіба нашага калгаса, ёсць добры клуб, чайная, фельчарска-акушэрскі пункт, дзве школы. У мясцовым магазіне калгаснік можа купіць для сябе ўсё неабходнае.

А. ДУДАРЭНКА.

Даяркі цэнтральнай фермы (злева направа): А. Самак, А. Шкрадзюк, М. Шкрадзюк, М. Шутава і М. Брыцько.

Першыя поспехі на малой сцэне

Часта пасля работы мы збіраліся ў клуб, каб адначыць. Давалі канцэрты мастацкай самадзейнасці, глядзелі кіно, танцавалі. Аднак нам хацелася большага. І вось аднойчы хтосьці з нас прапанаваў сваім сіламі паставіць на сцэне добрую п'есу. Усё згадзіліся. Але было сумненне — ці справімся? Адна справа задумаць што-небудзь, а зусім іншая — ажыццявіць свой план.

Для пастаноўкі выбралі п'есу Андрэя Макаёнка «Лявоніха на арбце». Галоўную ролю даручылі выконваць мне.

Кожны з гурткоўцаў разумеў, што без кваліфікаванай дапамогі не абыйсціся. Таму мы звярнуліся ў праўленне арцелі з просьбай запрасіць кіраўніком гуртка артыстку Бабруйскага драматычнага тэатра Таццяну Андрэўну Бандарчык. Маладая артыстка дала сваю згоду. Гарачае жаданне самадзейных артыстаў дабціцца поспеху і настойлівасць нашага кіраўніка далі добрыя вынікі.

У хуткім часе п'еса была падрыхтавана.

З хваляваннем чакалі мы прэм'еры. Кожны з нас добра

вывучыў сваю ролю, адшліфаваў жэсты і міміку. Але як прымуць нас глядачы, ці спадабаецца ім наша выкананне? Аднак сумненні самадзейных артыстаў былі дарэчнымі.

Пастаноўка прайшла з выключным поспехам. Гарачыя апладысменты калгаснікаў былі для нас лепшай ўзнагародай.

В. ШКРАДЗЮК.

Наш новы дом

Кожнаму зразумела, што пабудоваць новы дом — справа нялёгка. Патрэбны значныя зберажэнні, каб самастойна справіцца з такой задачай. Раней так і было. Гаспадар перш чым узяцца за новабудуўлю, доўгі час назапашваў сродкі. Толькі пасля таго, як збіралася неабходная сума, пачыналася будаўніцтва. Марудна і няручна.

У апошнія гады, калі наш калгас дабіўся нядрэнных поспехаў у развіцці ўсіх галін сельскагаспадарчай вытворчасці, праўленне пайшло насустрач забудоўшчыкам.

У мінулым годзе мы рашылі паставіць сабе новы дом. Будаўнічая брыгада хутка ўзяла дом з вібраблокаў, а з нас на працягу года бухгалтэрыя ўтрымлівала частку заробатку. Нядаўна мы поўнасцю разлічыліся з калгасам за будаўніцтва.

Пры дапамозе калгаса ўзводзіць сабе дом шафёр Аляксей Сакун. Многія члены сельгасарцелі ўжо жывуць у новых дамах, пабудаваных такім метадам.

З кожным годам колькасць забудоўшчыкаў у нашай вёсцы павялічваецца. Людзі хочуць жыць у прыгожых і светлых памяшканнях, абстаўленых добрай мэбляй. З дапамогай калгаса ажыццяўляецца і капітальны рамонт дамоў. Калгас дапамагае хлебаробам не толькі грашовымі сродкамі, але і транспартам, будаўнічымі матэрыяламі.

М. ШКРАДЗЮК,
даярка.

Выканаўца ролі Лявоніхі птушніца В. Шкрадзюк.

НЯХАЙ ЗАУСЕДЫ СВЕЦІЦЬ СОНЦА!

Сёння ў лагеры асабліва прыгожа і ўрачыста. Усюды чуюцца музыка і вясёлыя дзіцячыя галасы. Рэбяты рыхтуюцца выступіць з канцэртамі дружбы. У госці да іх прыехалі члены Беларускай секцыі Камітэта за вяртанне на Радзіму і развіццё культурных сувязей з сусайчыннікамі, супрацоўнікамі рэдакцыі газеты «Голас Радзімы», бацькі.

...На сцэне клуба выстраіліся піянеры ўсіх чатырох атрадаў. Баяніст Генадзій Болатаў узяў першыя акорды, і загучала, палілася песня. Стройна, велічная... Рэбяты спяваюць пра мір, якога хочучь людзі ўсёй зямлі, — дарослыя і дзеці.

Потым уперад выйшла маленькая бялая дзяўчынка. Яна напаміла пра тое, што ў Маскве, у Крамлёўскім палацы з'езду адбыўся Сусветны кангрэс за мір і разбраенне. Яна сказала пра тое, што і яны, юныя левіцы, піянеры з Крыжоўкі, хацелі б быць побач з тымі людзьмі, якія вырашалі вялікую і важную праблему — захаванне міра на зямлі.

— Вайне — не! — сказала дзяўчынка. — Няхай песня, якую мы развучылі, напамініць аб жахах мінулай вайны... Слухайце песню Мурадэлі «Бухенвальдскі набат».

Люди мира, на минуту
встаньте!
Слушайте, слушайте: гудит
со всех сторон —
Это раздаётся в Бухенвальде
Колокольный звон.

Это возродилась и окрепла
В медном гуле праведная
кровь,
Это жертвы ожили из пепла
И восстали вновь,
И восстали,
И восстали вновь...

Спявае піянер з Хельсінкі Косця Багданаў, спявае беларускі школьнік Вова Бяляўскі, бельгійская дзяўчынка Жаніна Шахава... Спяваюць усе іх ся-

ры: юныя беларусы, фіны, рускія, бельгійцы.

І ў тых, хто слухае рэбят, на вочы набігаюць няпрошаныя слёзы. Гэту песню нельга было слухаць без хвалявання. Яна яшчэ раз напаміла аб вайне, якая забрала мільёны чалавечых жыццяў, аб няшчасных сіротах, што засталіся без бацькоў і маці, аб страшэнных пакутах. Горкая сляза скацілася з вачэй Валянціны Паўлаўны Сучковай. Яна ўспомніла жаліваю асеннюю раніцу 1942 года, азварэлых гітлераўскіх катаў, якія ўганялі моладзь у фашысцкую няволю, натоўпы асуджаных, сярод якіх была і яна. Валянціна Паўлаўна ўспомніла развітанне з Радзімай. Усё гэта зрабіла ненавісная вайна...

...Звон плыве, плыве над
всей землёю
И гудит взволнованно эфир:
Люди мира, будьте зорче
втрое,
Берегите мир!

Гучаць гнёўныя словы песні...

Але сёння нашы дзеці жывуць пад мірным чыстым небам. Ім свеціць яркае сонца. Як добра спакойна жыць, вучыцца, марыць, сябраваць, смяяцца!

Вось на лагерай сцэне жыццядарасныя, вясёлыя хлопчыкі і дзяўчынкі з другога атрада. Яны танцуюць танец сонечнай Малдавіі «Жок», дзяўчынкі з першага атрада — «Украінскі танец», а «Польскую» ліха станцавалі нашы сябры — фіны. Бельгійскія дзяўчынкі прыгожа выканалі беларускі танец «Бульбу».

Выходзіць Лідачка Мацюхіна. Тая самая бельгійская дзяўчынка, якая так моцна пасябрала з мінскімі школьнікамі, якая так добра навучылася гуляць у тэніс і даміно і выдатна выступіла па беларускаму радыё. Яна дэкламуе верш «Дзяўчынка з Тыбета».

Ліда раскавае аб тым, як маленькая дзяўчынка з Тыбета марыла паехаць у Савецкі Саюз. І вось яна ў Артэку. Ідзе ў калоне піянераў, спявае песню

і вельмі часта раскрывае падручнік, вучыць рускія словы...

Верш на рускай мове «В поход» развучылі і прачыталі Лена Кірылава, Нора Іванова, Жаніна Шахава і Моніка Кастылёва. Яшчэ зусім нядаўна гэтыя бельгійскія дзяўчынкі слаба гаварылі па-руску, а цяпер яны нават са сцэны чытаюць рускія вершы! Вельмі цікава было ўсім рэбятам паслухаць байку «Воўк і ягнё» на французскай мове ў выкананні Кароль Івановай.

...Сцэна зноў прадастаўлена спявакам. Спачатку спявалі фінскія рэбяты. Яны спявалі пра сваю Фінляндыю, пра тое, як у той краіне, дзе яны жывуць, любяць песню. Яна чутна там ўсюды: дома, на рабоце, у школе, у лесе і ў гарах.

Потым выйшлі ўсе піянеры лагера.

Дети разных народов,
Мы мечтою о мире живем,—

запели бельгийские рэбяты. Песню падхапілі фіны, потым запелі ўсе 170 піянераў і акціабрат лагера.

Всех, кто честен душою,
Мы зовем за собою.
Счастье народов,
Светлое завтра
В наших руках, друзья!

Над лагерам, над лесам і мо-рам далёка панеслася песня аб міры на розных мовах... І над радамі спяваючых паволі паднімаецца плакат з заклікам: «Няхай жыве мір ва ўсім свеце!»

Г. ПАРОМЧЫК.

На здымках: 1. Лена Кірылава, Моніка Кастылёва, Нора Іванова і Жаніна Шахава чытаюць верш «В поход».

2. Бельгійскія і фінскія дзяўчынкі выконваюць гімнастычныя практыкаванні.

3. Дзеці з Бельгіі гуляюць у даміно.

цыклаў, веласіпедаў. Мінчане хутка абжылі выстаўку. Але каму пашанцавала, дык гэта нашым курыльшчыкам тытуно. Прама на іх вачах з загад-

Паказвае народная Польшча

зручна, эlegantна, умела, з добрым густам.

Шмат на выстаўцы машын, выпускаемых для кандытарскіх фабрык. Іх паверхні ззяюць лакам і ніцелем, а працуюць яны зусім ціха і мякка. Адчуваецца, што іх стваральнікі паклапаціліся не толькі аб тэхніцы, яны не забылі і тых, хто будзе кіраваць ёй.

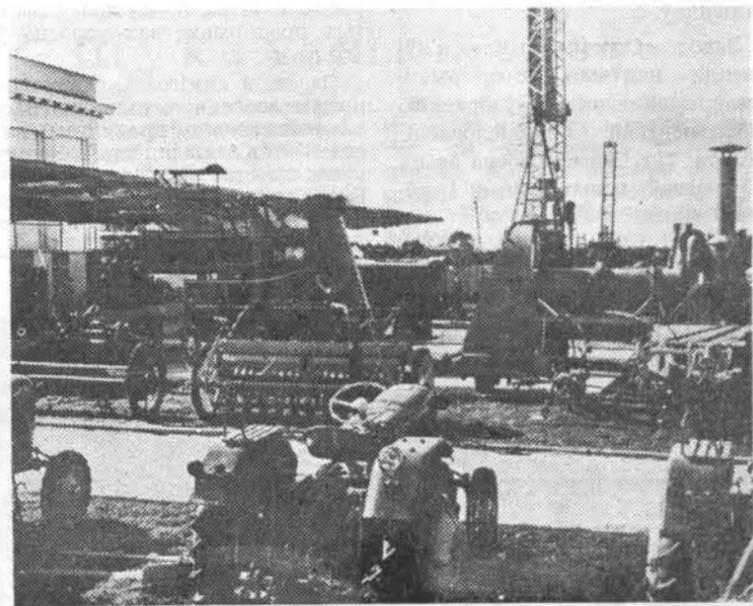
Доўгія размовы з ветлівымі польскімі экскурсаводамі вядуць жыхары нашага Заводскага раёна. Па задаволеных тварах відаць, што шматлікія металарэзныя і пракатныя станкі, кампактныя прэсы для гарачай і халоднай штампоўкі, ультрагукавыя бетонаскопы ім прыйшліся да спадобы.

На развітанне рабочыя просяць дазволу хоць крыху папрацаваць, зразумела пад строгім наглядам польскага спецыяліста. Тое ж самае робіцца і каля матораў розных марак, мата-

кавай адтуліны высокавалі гарачыя попеліцы. Гарачая пластыма яшчэ апыкала пальцы, ды чаго не перацерпіш, каб атрымаць сувенір! Вырабы з пластыма у Польшчы практыкуюцца нядаўна, але дасягненні ў гэтым напрамку вялікія. Ужо працуюць некалькі заводаў пластыма, абсталяваных сучаснай тэхнікай. Зроблен адпаведны крок уперад і да шырокага набліжэння такіх вырабаў да насельніцтва, рэзка павялічан асартымент. Пыт на польскія пластымы з кожным годам павялічваецца.

Вялікае ўражанне робіць магучае абсталяванне для машынабудаванчай і горназдабываючай прамысловасці.

Некалі Польшчу лічылі аграрнай краінай. Гэта было сапраўды так. Варта толькі ўспомніць, чым апрацоўваў польскі селянін сваю палоску.

На выстаўцы экспертных тавараў Польскай Народнай Рэспублікі ў Мінску. Адзел сельскагаспадарчага машынабудавання.

Прымітыўная саха і плуг, драўляны баран. І ўсё гэта цягнула адна конская сіла.

Паспрабуй з такой «тэхнікай» падняць адлог! А колькі поту трэба было праліць, каб ачысціць хлеў, угноіць глебу. У наш час гэта робяць машыны. Польская прамысловая выстаўка наглядна даказала гэта. Трактары «URSUS», С-325, «Zetor» 25 А, «Zetor» 25 К з навясным плугам РТЗ-2, лёгка спраўляюцца нават з глінянымі і камяністымі глебамі. Дзякуюць польскія сяляне за

добрыя кармазапарнікі, бульбакалкі, сеялкі, агрэгаты для ўборачных работ.

— Добрыя людзі жывуць у Польшчы, залатыя ў іх рукі. — задуменна гаворыць пажылы чалавек, — поспехаў вам у працы, таварышы.

Каля серабрыстых макетаў польскіх самалётаў шчыльнай групай стоўпіліся дзеці. Вочы іх гараць, шчокі расчыраваліся. Гэта ўсё мірныя самалёты. І ім, дзецям, на іх лятаць.

І. КАСПЯРОВІЧ.

УПАЛА перарэзаная блакітная стужка, і густы натоўп наведвальнікаў хлынуў у прасторнае фая. Польская прамысловая выстаўка экспертных тавараў пачала сваю работу. Цікаваць да яе ў мінчан незвычайная.

— Вось здорава! Грандыёзна! Умеюць працаваць паліцы, — толькі і чуюцца то там, то тут.

Так, сапраўды вельмі добра папрацавалі нашы сябры з Польшчы. На выстаўцы прадастаўлена прадукцыя амаль усіх галін прамысловасці гэтай краіны — ад маленькай электрычнай лампачкі ў 15 ват да магутнага вежавага крана. Вельмі багаты электратэхнічны адзел: машыны трохфазнага тока, селенавыя выпрамліцелі, тэатральная апаратура і г. д. Усяго звыш 40 назваў. А тэлевізары, тэлефоны, радыё! Усяго нават і не пералічаш.

Асабліва ажыўлена ля тэлевізара з вялікім экранам. Побач устаноўлена мініятурная камера-перадатчык. Яна фіксуе кожнага, хто набліжаецца да яе, імгненна пасылаючы малюнак на матавае шкло.

Надоўга затрымліваюцца наведвальнікі, пераважна жанчыны, ля парфюмернага аддзела, ля стэнды з адзеннем, не менш іх і каля асвятляльных прыбораў, прызначаных для хатняга ўжытку. Прыгожа зроблена.

А на асфальтаванай глэдзі.

Уздоўж шасэ, то адыходзячы, то наступаючы на яго, коціць свае сівыя хвалі Дняпро. Рака нібы шукае сустрэчы з аўтастрадай, каб потым разам уліцца ў горад. Мы пад'язджаем да Дняпроўскага маста.

Перад поглядам адкрываецца панарама горада, размешчаная гіганцкім амфітэатрам на ўзбярэжным узгорку. Выразна бачны ансамблі шматпавярховых дамоў. Высока ў неба працягнулі свае жэрлы трубы заводаў. То тут, то там бачны стрэлы вежавых кранаў — нязменных спадарожнікаў новабудуляў.

Такое аблічча Магілёва, буйнага індустрыяльнага цэнтра Беларусі.

КОЖНЫ дзень прыносіць радасныя весткі з заводаў, фабрык, будуляў, з канструктарскіх бюро.

Сямігадовым планам прадугледжан сярэднегадавы прырост прамысловай прадукцыі горада на дзесяць працэнтаў. Гэта азначае, што аб'ём прамысловай вытворчасці к 1965 году ў Магілёве ў параўнанні з даваенным павялічваецца ў шэсць разоў, а да ўзроўню 1913 года — больш чым у 1.000 разоў.

Першае месца ў прамысловасці горада па кошту валавой прадукцыі займае машынабудаванне і металапрацоўка. Выпуск прадукцыі ў гэтых галінах у сямігоддзі павялічыцца амаль у чатыры разы. На іх долю будзе прыпадаць больш палавіны ўсёй валавой прадукцыі.

Бурнымі тэмпамі развіваецца машынабудаванне. Прадукцыя магілёўскіх заводаў накіроўваецца не толькі ва ўсе раёны нашай Радзімы, але і ў многія замежныя краіны: Індыю, Егіпет, Гану, Ірак, Італію, Кітай, Венгрыю, Румынію, Балгарыю. Толькі ў 1961 годзе прадпрыемствы горада адправілі свае вырабы ў 32 краіны свету.

Вядучым прадпрыемствам машынабудавання з'яўляецца завод пад'ёмна-транспартнага абсталявання. Завод адначасова з выпускам маставых электрычных кранаў расшырае вытворчасць самаходных дарожнабудульных машын.

Завод «Электрарухавік» к 1965 году павялічыць выпуск прадукцыі амаль у чатыры разы. Прадпрыемства к канцу сямігодкі будзе выпускаць штогод 350 тысяч электраматораў і 300 тысяч электрапрайгрывальнікаў.

Завод «Строммашина» з'яўляецца вядучым прадпрыемствам краіны па пераўзбраенню азбацэментнай прамысловасці. Сёлета тут будзе асвоена звыш 60 назваў новых машын і абсталявання.

Завод «Строммашина» ўпершыню ў СССР вырабіў машыны для вытворчасці труб даўжынёй чатыры метры. Асвоен канвеер для беспракладчай вытворчасці шыферу. Канвеер інжынера Яршова — так называецца гэтая аўтаматычная лінія, якая выконвае многія аперацыі. З уводам у строй гэтай лініі вытворчасць шыферу на прадпрыемствах краіны будзе поўнаасцю механізавана і аўтаматызавана. Заканчваецца выроб цэха-аўтамата па вытворчасці цэментна-пясчанай чарапіцы, аўтамата для фармавання ізалятараў. У творчай садружнасці з Маскоўскім навукова-даследчым інстытутам электракерамікі канструктары прадпрыемства працуюць над праектам першай у свеце аўтаматычнай лініі па вытворчасці падвесных высокавольтных ізалятараў.

Магілёў ператварыўся ў цэнтр хімічнай прамысловасці. Завершана будаўніцтва трэцяй чаргі завода штучнага валакна. Валавая прадукцыя завода к 1965 году павялічыцца ў два разы. Хімікі завода ў творчай садружнасці з вучонымі Усеаюзнага навукова-даследчага інстытута штучнага валакна і

цы буйнейшы ў рэспубліцы м'лянкамбіна

Аўтобусныя лініі звязваюць цэнтр з ускраіннымі раёнамі. Працягласць маршрутаў у межах горада к 1965 году дасягне ста кіламетраў, а прыгарадных — 625 кіламетраў.

Яшчэ большае развіццё атрымае авіятранспарт. К канцу сямігодкі, самалёты грамадзянскай авіяцыі будуць дастаўляць пасажыраў з Магілёва ў Ленінград, Кіеў, на паўднёвы бераг Крыма і на Чарнаморскае ўзбярэжжа Каўказа.

Усё больш магутным становіцца рух за камуністычную працу. У ім удзельнічае больш 22 тысяч магіляўчан. За ганаровае права называцца прадпрыемствам камуністычнай працы змагаюцца калектывы завода «Строммашина», паравознага дэпо, фабрыкі мастацкіх вырабаў і іншыя.

Ёсць у Магілёве нямала паслядоўнікаў Валянціны Гаганавой. Старшы вальцоўшчык металургічнага завода Міхаіл Кузьмінкоў, работніца механазборачнага цэха завода пад'ёмна-транспартнага абсталявання Валянціна Апокіна і іншыя ўзначалілі адстаючыя брыгады і дабіліся добрых поспехаў.

Памнажаць багаці краіны, павялічваюць яе эканамічную магутнасць — такое гарачае імкненне магіляўчан.

Так выглядае Магілёў сёння.

Сёння і заўтра Магілёва

Цэнтральнага навукова-даследчага інстытута воўны ўпершыню ў краіне асвоілі вытворчасць дробнаразвеснага жгутавага штапельнага валакна, прызначанага для перапрацоўкі на спецыяльных тэкстыльных машынах — канвертах.

На заводзе па новай тэхналогіі вядзецца фарбаванне штапельу ў масе, сканструявана ўстанова для падачы цэлюлозы.

Буйным прадпрыемствам хімічнай прамысловасці становіцца рэгенератны завод, які к 1965 году павялічыць выпуск прадукцыі амаль у шэсць разоў.

У БЯГУЧЫМ сямігоддзі значна ўзрастае выпуск тавараў народнага спажывання. Павялічваюцца вытворчыя магутнасці трыкатажнай, швейнай, абутковай, мэблевай фабрык і гарбарнага завода. На працягу сямігоддзя ўступіць у строй на поўную магутнасць новая стужкаткацкая фабрыка. Выпуск прадукцыі па гэтых прадпрыемствах узрасце ў два разы.

За гады сямігодкі харчовая прамысловасць не толькі поўнаасцю забяспечыць прадуктамі насельніцтва горада, але і іншыя прамысловыя цэнтры вобласці. Будзе пабудаваны новы хлебазавод. Павялічыць выпуск прадук-

Данія апоняга перапісу насельніцтва паказваюць, што каля палавіны ўсіх рабочых і служачых Магілёва маюць вышэйшую і сярэднюю адукацыю. Пераважная частка астатніх рабочых і служачых мае сямігадовую адукацыю.

Цяпер кожны трэці жыхар горада вучыцца. У Магілёве працуе 730 настаўнікаў з вышэйшай адукацыяй. К 1965 году іх колькасць перавысіць тысячу чалавек. За гэтыя гады ў горадзе будзе адкрыта пяць новых школ.

Бурнае развіццё машынабудавання садзейнічала стварэнню ў Магілёве ў 1961 годзе новага машынабудульнага інстытута. Тут будзе навучацца пяць тысяч студэнтаў. Расшыраецца педагогічны інстытут. У горадзе ёсць машынабудульнічы, будаўнічы і бібліятэчны тэхнікумы, савецка-партыйная школа, дашкольнае, медыцынскае, культурна-асветнае і музычнае вучылішчы, рад спецыяльных вучылішчаў і школ.

У 1960 годзе гарадской сеткай кнігагандлю было прададзена літаратуры на суму 257 тысяч рублёў, у 1965 годзе пла-

нуецца распаўсюдзіць кніг на 400 тысяч рублёў. У горадзе будзе пабудавана 5 новых спецыялізаваных кніжных магазінаў.

У Магілёве працуюць абласны драматычны тэатр, чатыры кінатэатры, 9 дамоў культуры,

клубаў і больш 150 чырвоных куткоў на прадпрыемствах, ва ўстановах і на будоўлях.

Цяпер у горадзе працуе 30 кінэаўстановак. У 1963 годзе ў Магілёве і на тэрыторыі Магілёўскай вобласці, пасля ўз'ядзення высотнай тэлевізійнай вежы, будзе забяспечан прыём тэлеперадач з Мінска, Масквы, Ленінграда, Кіева і іншых гарадоў.

У Магілёве адкрыта многа бібліятэк. Цяпер у горадзе працуюць шэсць дарослых, дзве дзіцячыя, дзве абласныя бібліятэкі і 138 бібліятэк ведастваў і арганізацый. Усе бібліятэкі абслугоўваюць 40 тысяч жыхароў. Іх кніжны фонд складае больш 500 тысяч экзэмпляраў.

ПРЫГАЖЭЕ жыццё савецкіх людзей. Гэта добра бачна на прыкладзе працоўных нашага горада. Вось цікавыя лічбы. Калі заробную плату рабочых і служачых горада ў 1956 годзе прыняць за 100 працэнтаў, то ў 1958 годзе яна склала 125 працэнтаў, у 1960 годзе — 150 працэнтаў. Даход на душу насельніцтва за гэтыя гады адпаведна раўняўся 100, 115, 148 працэнтам. Лічбы пераканаўча паказваюць няўхільны рост дабрабыту савецкіх людзей.

У 1961 годзе ў распараджэнні магіляўчан было 10 паліклінік, 7 бальніц на 1 170 месц, 6 амбулаторый і кансультацый, 14 аптэк і рад іншых лячэбных устаноў. Колькасць урачоў, якія маюць вышэйшую адукацыю, дасягнула к канцу 1961 года 500, у 15 разоў больш, чым у дарэвалюцыйны перыяд.

На працягу сямігоддзя намечана будаўніцтва 14 лячэбных устаноў. Сёлета адкрылася гарадская паліклініка.

У горадзе налічваецца 40 дашкольных дзіцячых устаноў. К 1965 году будзе пабудавана новых ясляў і дзіцячых садоў на 6 430 месц, больш, чым было за ўсе гады Савецкай улады.

ПРЫГОЖЫ і велічны Магілёў сёння. А заўтра наш горад стане яшчэ больш цудоўным.

Жылы фонд горада ўзрастае к канцу сямігодкі ў два разы і дасягне 1 мільёна 200 тысяч квадратных метраў.

К канцу сямігодкі жылая плошча ў Магілёве на аднаго чалавека павялічыцца з 4,9 квадратных метраў да 8. К 1975 году жылая плошча горада ўзрастае ў два разы ў параўнанні

з 1965 годам і будзе роўна каля 2,5 мільёна квадратных метраў. Калі ўлічыць, што насельніцтва нашага горада штогод будзе павялічвацца на 3,5 працэнта, то к 1975 году насельніцтва горада ўзрастае да 204 тысяч чалавек. Нават пры такіх тэмпах жылая плошча на аднаго чалавека ў Магілёве ўзрастае да 12 квадратных метраў.

Будуць рэканструяваны і добраўпарадкаваны плошчы на вуліцах Пушкіна і Астроўскага, ля Дняпроўскага маста і ракі Дубравенкі. Усе вуліцы будуць пакрыты асфальтам. Узнікне зялёная зона вакол горада ў радыусе 25—30 кіламетраў. Там размесцяцца піянерскія лагеры і дамы адпачынку.

Да апоняга часу жыллёвае і культурна-бытавое будаўніцтва вялося ў цэнтральнай частцы і ў паўднёва-заходнім раёне Магілёва. Новае жыллёвае будаўніцтва ў бгучым сямігоддзі ў горадзе вядзецца ў бок Мінскага шасэ і Пячэрскага парку, па вуліцы Міру. Гэты раён забудоўваецца прыгожымі шматпавярховымі будынкамі. Другім раёнам з'яўляецца ўчастак на Аршанскаму шасэ, паміж заводам пад'ёмна-транспартнага абсталявання і мясакамбінатам (вул. Свабоды). У раёне ст. Магілёў-Пі запланаван мінкраён з жылой плошчай больш ста тысяч квадратных метраў.

Працуюцца асобныя мінкраёны ў Машэкаўцы, вуліцы Пушкіна (Лупалава), у пасёлку Металургаў. У гэтых трох раёнах будзе пабудавана жылыя плошчы больш 200 тысяч квадратных метраў. Апрача таго, намечана будаўніцтва трох школ на 1,040 вучняў кожная, 14 дзіцячых ясляў і дзіцячых садоў, кінатэатр на 600 месц, клуб, тэатр. Дом культуры на 600 месц, чатыры камбінаты бытавога абслугоўвання, 17 магазінаў, сталовая, кафэ і іншыя культурна-бытавыя ўстановы.

Па сямігадовому плану толькі па лініі камунальнай гаспадаркі прадугледжана павелічэнне водаправоднай сеткі на 57 кіламетраў.

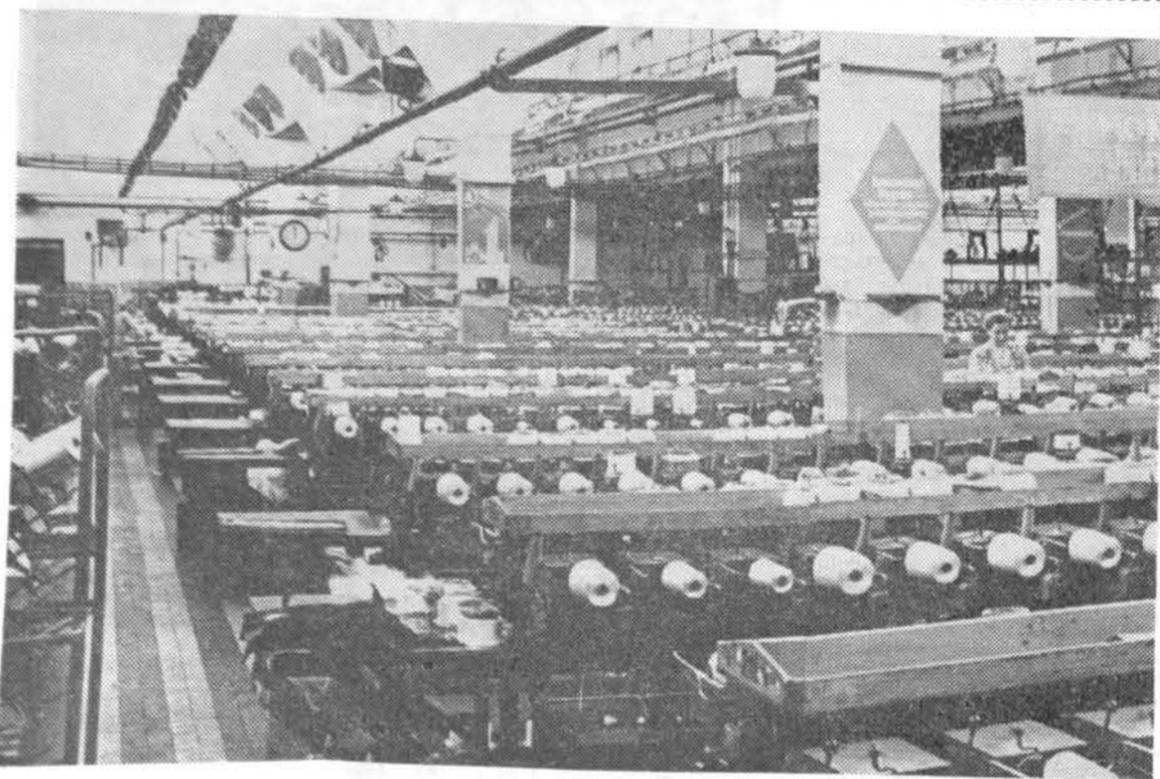
Для расшырэння цэпфікацыі і гарачага водазабеспячэння жылых кварталаў мяркуецца пабудова ў кожным новым мінкраёне сваю крыніцу цэпфікацыі. У межах сямігоддзя намечана газіфікацыя горада, спачатку на звяджаным газе, затым пераход горада на прыродны газ.

М. КЛЮКІН, кандыдат геаграфічных навук, загадчык кафедры эканамічнай геаграфіі Магілёўскага педагагічнага інстытута.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Тоны шэўкавых нітак адпраўляе штодзень прадпрыемствам тэкстыльнай прамысловасці Магілёўскі завод штучнага валакна імя Куйбышава. НА ЗДЫМКУ: агульны выгляд 2-га бабінажна-перамётнага цэха Магілёўскага завода штучнага валакна.